

Diplomová práce

Student : Lenka KOFROŇOVÁ

Obor : ČJ – NJ

Název práce v českém jazyce : Klostermannova Šumava . Obraz Šumavy v povídkách a románech Karla Klostermanna

Název práce v anglickém jazyce : Klostermann's Bohemian forest. The picture of the Bohemian Forest in Klostermann's tales and novels

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Anna Stejskalová

Posudek vedoucího diplomové práce : *heř. lid. j. L. (příloha)*

V *Prav* **dne** *16.7.09*

.....
podpis vedoucího dipl. práce

Lenka Kofroňová předložila zajímavou diplomovou práci, jež svědčí o její svědomitosti, pečlivosti a zájmu o téma. Zabývá se v ní specifickými postupy Karla Klostermanna při zobrazování Šumavy. Nejprve definuje a analyzuje realismus jako umělecký směr, k němuž Klostermannovu tvorbu řadí. Ukazuje Klostermannův vztah k Šumavě, odkrývá jeho kořeny i vazby, které ho do konce života k regionu poutaly, a uvádí nejdůležitější fakta z jeho životopisu. Pozornost pak věnuje autorově tvorbě – črtám, fejetonům, povídkám a románům. Charakterizuje je a hodnotí z hlediska obsahu i formy. Vzhledem k rozsáhlosti Klostermannova díla, především tvorby povídkové, využívá pro tuto práci jen dva povídkové cykly - V srdci šumavských hvozdů (1896) a Odysea soudního sluhy (1910). Hlavní částí práce je pasáž věnovaná románům označovaným jako šumavská trilogie - Ze světa lesních samot (1892), V ráji šumavském (1893), Kam spějí děti (1901) - a románu Skláři (1893).

Analýzou povídek a románů dospívá k závěru, že důležitým prvkem děje je Šumava – nikoli jako pouhá scéna pro velká či menší lidská dramata, ale jako důležitý aktér děje, často spoluhráč nebo protihráč člověka. Diplomantka srovnává tento spisovatelův pohled s tvorbou zdejších německy píšících autorů 19. století (Rank, Stifter) i českých autorů 2. poloviny 20. století (Kalčík, manželé Tomanovi).

Pokud jde o tzv. šumavskou trilogii, představuje ji diplomantka jako obraz změn v kraji po ničivé vichřici v roce 1870 a následné kůrovcové kalamitě. Nejde jen o změny přírody, ale především o změny dosavadního způsobu života zdejších obyvatel, hlavně o postupné nahrazování tradičních hodnot penězi a honbou za nimi. Ukazuje neblahý vliv rychle nabytého bohatství na šumavské sedláky i hmotné, hlavně však morální důsledky ze změn vyplyvající. V románu Skláři, jakési kronice životních osudů Klostermannových předků z matčiny strany, je zachycen rozvoj a úpadek sklářské výroby na Šumavě.

Lenka Kofroňová analyzuje zmíněné prózy, hlavně romány, především z obsahového hlediska. Snaží se ukázat jejich základní znaky a hodnoty a Klostermannovy vypravěčské postupy. Zdůrazňuje v realitě ukotvené kořeny příběhů i jejich nenásilnou, přesto však zřetelnou výchovnou tendenci. Jejich autora pak řadí k předním tvůrcům realistické beletrie regionálního zaměření.

Zajímavá je úvaha v závěrečné části práce, v níž se diplomantka zamýšlí nad tím, do které národní literatury Klostermann vlastně náleží - do německé (z hlediska původu je národností Němec - oba rodiče byli Němci, vyrůstal a později se pohyboval převážně v německojazyčném prostředí, německy psal své první literární práce) nebo do české - pro toto zařazení mluví hlavně fakt, že to bylo právě české čtenářstvo, kdo projevoval značný zájem o jeho knihy, což spolu se znalostí našeho dějinného vývoje i jazyka ho přivedlo k rozhodnutí psát česky, a proto mu právem náleží místo mezi spisovateli českými.

Lenka Kofroňová pracovala systematicky a samostatně - ostatně nic jiného jí nezbývalo, neboť moderní monografie zachycující Klostermannův život a analyzující a hodnotící jeho dílo neexistuje. Využívala tedy předmluv a doslovů, syntetických literárněhistorických prací a slovníků. Od počátečního jednoduchého a převážně popisného textu postupně dospěla k předložené kultivované variantě opírající se o obsahovou analýzu vybraných děl. Dlužno uvést, že jednotlivé části práce a své postupy pravidelně konzultovala a vstřícně reagovala na rady, připomínky a doporučení k obsahové i formální stránce. I když ne vždy se jí podařilo je v plném rozsahu realizovat (přetrvávající popisnost výkladu Sklářů), odevzdala diplomovou práci velmi dobré formální úrovně, obsahově přínosnou a potřebnou. Doporučuji ji k obhajobě a klasifikaci v ý b o r n ě.

16/4 09